

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Risk Toplumu							
Ders Kodu		SOSY526		Ders Düzeyi		Yüksek Lisans			
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	128 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Beck, Bauman, Douglas, Furedi, Giddens, ve Lupton gibi bazı sosyologlar günümüz toplumlarını risk ve belirsizliklerin karakterize ettiğini söylemektedirler. Risk toplumu korku ve belirsizliklerin yaygınlaşmasına bağlı olarak aşırı bir risk algısı, hemen her insan eyleminin riskli olarak değerlendirilmesi yeni bir sosyal durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna ek olarak yan etki korkusu, hatta bireyler arası ilişkilerin dahi riskli görülemeye başlanması toplumda yeni kültürel formların gelişmesine sebep olmuştur. Bu duruma paralel olarak gelişen güvenlik fetişizmi ve güvenlik takıntısı risk almama kültürü sosyal ilişkilerimizi etkilemeye başlamıştır. Bu derste risk toplumunun ortaya çıkmasında rol oynayan büyük çaplı toplumsal büyük dönüşümlerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Diğer yandan risk toplumunun geniş çaplı toplumsal görünüşleri örnek olaylar üzerinden incelenecektir.							
Özet İçeriği		Risk toplumu alanında mevcut sosyolojik kuramlar gecikme de olsa neden bu kadar riskle meşgul olduğumuzu açıklarken ayrışır. Bu derste öncelikli olarak risk toplumu alanındaki çeşitli yaklaşımlar önde gelen temsilcilerinin çalışmaları üzerinden incelenecektir. Bu yapılırken temel kavramlar, kuramlar ve yönelimler: Risk toplumu, dünya risk toplumu, riske bilimsel, kültürel yaklaşımlar, yönetişimsellik (governmentality) ve ızgara-grid modelleri gibi kuramlar ve farklı yaklaşımlar çerçevesinde incelenecektir. Ayrıca belirsizliklerin artmasının sosyal sebepleri ve korku kültürünün toplumsal yaşantımızdaki çeşitli şekillerdeki dışa vurumu incelenecektir.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)		Prof. Dr. Kayhan DELİBAŞ							

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	DELİBAŞ, K (2017) Risk Toplumu, Belirsizlikler ve Söylentiler Sosyolojisi, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
2	DELİBAŞ K. (2013) "Sağlığa İlişkin Korkular: Güven Erozyonu Bağlamında Sağlık Korkularını Anlamlandırma", (içinde) Elbek, O. "Kapitalizm Sağlığa Zararlıdır", Hayy Kitap, İstanbul
3	DELİBAŞ KAYHAN, Kankurdan Şeyda (2020). Healthism (Sağlıkçılık) İdeoloji ve Sağlık Hareketi'nin Dönüşümü: Sağlıklı Olmak ve Sağlık arayışının Değişen Sosyokültürel Alanı. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 23(2), 67-103
4	Beck, U., Giddens, A. and Lash, S. (1994) Reflexive modernization. Politics, tradition and aesthetics in the modern social order. Polity, Cambridge
5	Beck, Ulrich, (2014). Risk toplumu: Yeni Bir Moderniteye Doğru, İstanbul: İthaki Yayınevi
6	Bauman, Z. (2017), "Akışkan Modernite", (çev., Çavuş, Sinan O.), Can Yayınları, 1. Baskı, İstanbul
7	Adam, B. Beck, U. and Van Loon, J. (eds) (2000) The Risk Society and Beyond, London: Sage
8	Giddens, Anthony (2014). Modernliğin Sonuçları. İstanbul: Ayrıntı Yayınevi.
9	Douglas, M. (2007) Saflik ve Tehlike, Metis Yayınları, İstanbul.
10	Fukuyama, F. (2005) Güven, (Sosyal Erdem ve Refahın Yaratılması), 3. Basım, İşankası Yayınları, İst.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Giriş: Risk nedir? Risk Toplumu Ne Anlama Gelir?
2	Teorik	Modern Toplumdan Risk Toplumuna
3	Teorik	Risk Toplumu Teorileri I : Bilimsel Teknolojik Yaklaşımı
4	Teorik	Risk Toplumu Teorileri II: Risk Toplumu ve Belirsizlikler
5	Teorik	Risk Teorileri III: Risk ve Kültürel Teori
6	Teorik	Risk Teorileri IV: Risk ve Governmentality (Yönetişimsellik)
7	Teorik	Doğal Afet Riskleri: Deprem Söylentilerinin Yayılma ve Duyulma Dinamikleri
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Risk, Belirsizlikler ve Toplumsal Güven Sorunu
10	Teorik	Risk Toplumunda Sağlık Riskleri: Sağlığa İlişkin Korkular

11	Teorik	Risk Toplumu ve Siyaseti: Gıda Riskleri
12	Teorik	Risk Toplumu ve Çevresel Riskler
13	Teorik	Risk Toplumu ve Siyaset I: Siyasallığın İcadı U. Beck
14	Teorik	Risk Toplumu ve Siyaset II: Siyaset Arayışı Z. Bauman
15	Teorik	Risk Toplumu ve Kamusal Alanın Dönüşümü
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	1	3	56
Ödev	1	25	2	27
Ara Sınav	1	20	2	22
Dönem Sonu Sınavı	1	20	3	23
Toplam İş Yükü (Saat)				128
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				5

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Risk sosyolojisiyle ilgili ana kavramsal, kuramsal tartışmaların kavranması
2	Risk toplumu tartışmaları ve kuramlarının ileri düzeyde genel sosyal kuramla ilişkisinin kurulabilmesi ve bunların güncel olaylara ilişkin yorumlanabilmesi
3	Risk toplumunun güncel sosyolojik teorileriyle ilişkilendirip sosyolojik yöntem ve teknikleri kullanarak ampirik araştırmalar yapabilme becerisi
4	Riskin toplumunun ortaya çıkışında rol oynayan sosyoekonomik, kültürel vb. değişimleri incelerken mevcut toplumsal eşitsizliklerin risk toplumu bağlamında sebepleri ve sonuçlarını hesaba katarak analiz edebilmek becerisi
5	Risk toplumunu inceleyip anlamlandırırken eleştirel ve objektif bir yaklaşım becerisi sergileyebilmek

Program Çıktıları (Sosyoloji Yüksek Lisans Programı)

1	Toplumsal yapı, kurum ve süreçlerin işleyişini, toplumsal eylemi anlama ve açıklayabilme
2	Güncel kuramsal ve kavramsal çerçeveden hareketle ileri düzeyde sosyolojik analizler yapabilme.
3	Toplumsal eşitsizliklerin (sınıfsal, etnisite, dinsel ve toplumsal cinsiyet alanlarında) sebepleri ve sonuçları hakkında eleştirel düşünebilme.
4	Sosyolojik araştırma yöntem ve tekniklerini iş hayatında ve akademik çalışmalarda etkili biçimde kullanabilme.
5	Karşılaştırmalı perspektiften sosyal ve kültürler-arası farklılıkları anlayabilme ve açıklayabilme.
6	Evrensel değerler ve ekolojik sorunlara karşı bilimsel bir perspektifi de kullanarak, duyarlı olabilme.
7	Güncel toplumsal sorunlar ve olgulara disiplinler arası perspektiften bakabilme.
8	Güncel sosyolojik gelişmeleri takip etme, mesleki yeniliklere açık olma ve öngöründe bulunabilme.
9	Mesleki duyarlılık ve bilimsel etik sorumluluğa sahip olma.
10	İleri düzeyde akademik anlamda yazılı ve sözlü olarak kendini ifade edebilme, etkin iletişim kurabilme.
11	Temel düzeyde sosyolojik metinleri yabancı dilden takip edebilme.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	4	4	4	5	4
PÇ2	5	4	5	4	4
PÇ3	4	5	4	4	5
PÇ4	4	4	5	4	5
PÇ5	3	5	3	4	5
PÇ6	3	5	4	4	5
PÇ7	4	5	4	5	5
PÇ8	4	4	4	3	4
PÇ9	4	3	4	4	5
PÇ10	5	5	5	4	4
PÇ11	3	3	4	3	3

